Aº. 1829.

BREDASCHE COURANT.

Woensdag den 2 December.

NEDERLANDEN.

Breda, — 30 November.

De heer *Houthuisen*, officier van gezondheid bij de ... artillerie, alhier in garnizoen, heeft onlangs van wege het Genootschap tot redding van Drenkelingen te Amsterdam, uit handen van den korrespondent van dat genootschap ter dezer stede, den med. doctor *J. F. van Mens*, de gouden medaille van hetzelve ontvangen, wegens den belangloozen ijver, door denzelven aan den dag gelegd in het redden van den schijndoode *M. Kemps*, op den 9den September ll., uit de gracht voor de Militaire Akademie alhier opgehaald.

— Het geschreeuw en getier der dagbladen heeft ten minsten, onder alle schadelijkheden, een eenig nut voortgebragt, namelijk dat van de leden der Tweede Kamer vlijtiger op hunnen post te roepen; een nut, hetwelk alle de presidenten der Kamer te samen, sedert meer dan 8 jaren, door het aanhoudend publiek maken der presentie-lijsten in de *Staats-courant*, niet hebben kunnen te weeg brengen, waaruit men misschien zou kunnen besluiten, dat de vrees voor het verlies van hun mandaat, met het daaraan verbondene, meer kracht op het gemoed van sommige onzer *Patres Conscripti* kan gehad hebben dan het dagelijksch stilzwijgend verwijt van hunnen president; want, buiten de dagen van de deliberatien over de staats-begrooting uitgezonderd, met alle mogelijke moeite, voormaals, op zijn hoogst zestig of zeventig leden kon bij elkander brengen, zijn er, in de zittingen van donderdag en vrijdag ll., vier en negentig leden aanwezig geweest. Men voege hierbij de ongesteldheid der heeren *van Tuijll* en *Dellafaille d'Huysse*, welke zich uit dien hoofde van het bijwonen der vergadering hebben verschoond, de vijf vakaturen, zoo ik mij aldus mag uitdrukken, door de ziekte van den heer *Fontein Verschuir*, het overlijden van de heeren *van de Spiegel* en *Claessent-Morissen*, de afkeuring van den heer *Brugmans* en het *non liquet* van het al of niet ziek zijn, al of niet bedanken van den heer *van Hees*, veroorzaakt, dan blijven er nog slechts negen traineurs of achterblijvers over; zoo dat de *Staats-courant*, als dat zoo voortgaat, in het vervolg hare langwijlige presentie-lijst zal kunnen achterwege laten en volstaan met het formulier onzer vaderen: *praesentibus alle de leden, demtis de heeren*, ...

In deze bijna complete vergadering van donderdag is dan, gelijk wij gemeld hebben, het lang verwachte ontwerp van wet op het onderwijs ingekomen en wordt, door de *retardaire Staats-courant*, in derzelver nommer van zaturdag ll., medegedeeld. Hetzelve deelt het onderwijs in *huisselijk* en *openbaar*. Het *huisselijk* is, gelijk van zelve spreekt, volkomen vrij. Het *openbaar* wordt gegeven in instellingen van het algemeen bestuur of van provinciale of plaatselijke besturen, in bijzondere instellingen, of door personen, welke hun beroep maken van het geven van onderwijs in onderscheiden huisgezinnen.

Het is ieder Nederlander geoorloofd, onderwijs te geven, mits daartoe, na behoorlijk geexamineerd te zijn, bekwaam bevonden zijnde, en bewijzen van goed gedrag kunnende bijbrengen.

De examina geschieden door commissien in iedere provincie, zaamgesteld uit den gouverneur en twee leden van de Gedeputeerde Staten, welke zich desnoods een of meer deskundigen kunnen toevoegen.

De geadmitteerde onderwijzers moeten eenen eed van getrouwheid aan den koning, aan de grondwet en aan de bestaande wet op het onderwijs afleggen en daarbij zweren, niets te zullen onderwijzen, wat daartegen, zoo min als wat tegen de goede zeden, de openbare orde en rust, strijdig zou zijn.

Bij het ontwerp worden de behoorlijke kundigheden gevorderd, omheteven waar dezelve verkregen zijn.

Alle instellingen van openbaar onderwijs zijn aan het toezigt der regering onderworpen, en zullen dienvolgens steeds voor iederen bevoegde moeten toegankelijk zijn.

Zij, die onderwijs megten geven zonder behoorlijk daartoe toegelaten te zijn, zij, die zich aan een behoorlijk toezigt onttrekken, of zij, die tegen den voorschreven eed handelen, zullen, naar mate van het misdrijf, met geldboeten en zelfs met onbevoegd verklaring tot het uitoefenen van hun beroep gestraft worden; alles echter voor en door de gewone regtbanken.

De wet zal een jaar na de aanneming in werking worden gebragt.

Wij hebben, uit hoofde van het algemeen belang der zaak, gemeend, een eenigzins uitgebreid uittreksel te moeten mededeelen uit een ontwerp van wet, hetwelk, hoe wijs en diep doordacht ook, verre zal zijn van te behagen aan lieden, welke wij, dunkt ons, al hooren schreeuwen: Wat kundigheden? Wat examina? Weg met alle commissien; weg met allen toezigt van regerings wege! Geene eeden van trouw aan koning of grondwet! Wij willen vrij zijn en onderwijzen wat ons behaagt! Wij willen, zoo ons dat gelegen komt, de kiem van ontrust en wanorde in de borst onzer kweekelingen zaaijen; wij willen hen volkomen naar onzen zin groot brengen, al zouden wij ook *Cartouches* of *Jacots*, *Schinder Hannessen* of *Damien Hessels* uit hen vormen!

In de zitting van vrijdag is het ontwerp tot verdeeling van de hoofdsom der grondbelasting tusschen de onderscheiden provincien met eene meerderheid van acht stemmen verworpen.

In die zelfde zitting heeft de baron *de Secus* een voorstel op het bureau nedergelegd, strekkende, om alle ingestelde vervolgingen tegen personen, beschuldigd van daden, welke door eene latere wet het kenmerk van misdaad hebben verloren, onmiddelijk te doen vervallen en de te voren veroordeelden genot te doen hebben van de nieuwe wet; — welk voorstel wij tot gemak onzer lezers aldus vertalen: Ik stel voor, dat er aan de wet van den 26sten Mei 1829, waarbij de exceptieve wetten van April 1815 en Maart 1818 worden afgeschaft, eene terugwerkende kracht zal worden gegeven, met dat éénige gevolg, dat de heeren *de Potter* en *Ducpétiaux*, welke, door den competenten regter, volgens die wetten, tot gevangenisstraf zijn veroordeeld, op vrije voeten worden gesteld.

De *Courrier des Pays-Bas* gaat nog een stapje verder en meent, dat de heer *de Potter*, in plaats van den overleden heer *Claessens-Morissen*, tot lid der Tweede Kamer behoorde verkozen te worden. Wij hebben geleerden genoeg onder de vertegenwoordigers onzer provincie, zegt de *Courrier*, wij moeten ook *des hommes d'action, chez qui l'age n'a pas glacé le sang*, onder dezelven hebben. *Le National*, die ook altoos alles op zijn ergst uitlegt, wil hieronder verstaan hebben, dat er in de vergadering ook vuist-vechters (*des fiers à bras*) zouden noodig zijn. Of nu de heer *de Potter* zoo vaardig met de vuist is als met de pen, is ons onbekend; maar, als dit eens zoo ware, zouden de tooneelen, die het ons geheugd, in de vergaderingen van 1795, 96 en 97 bijgewoond te te hebben, wel eens kunnen vernieuwd worden, met dat onderscheid, dat er geene paruiken door de zaal zouden vliegen, om de eenvoudige reden, dat de naturelletjes onzer edelmogende heeren hun vaster op den bol zitten, dan destijds de drie batterijen der revolutionnaire representanten op dezer occiput.

In de zitting van zaturdag is dan dan ook rapport op het rekest der heeren *Ducpétiaux* en *de Potter* uitgebragt, en besloten, hetzelve ter griffie neder te leggen.

Vervolgens heeft de zaak van den heer *Fraisan* gediend, en is zelfs in die zitting nog niet afgeloopen. Het doet ons hartelijk leed, te zien, dat onze volks-vertegenwoordigers hunnen kostbaren tijd met zulk eene bespottelijke zaak verbeuzelen moeten, en wij zouden er dan ook verder van zwijgen, ware het niet, dat het luimige advies van den heer *van Alphen* ons uitlokte, om onze lezers op een paar zinsneden uit hetzelve te vergasten.

Na den heer *Fontan* toegestemd te hebben, dat het in onze noordelijke provinciën bitter koud, ja voor geen' vreemdeling te houden is, vervolgt de heer *van Alphen:*

» Men zal nog misschien tegen mij aanvoeren het groot getal van des heeren *Fontan's* landgenooten, die, sedert 1795, onze noordelijke provinciën met onophoudelijk bezoek vereerd hebben en tamelijk met ons klimaat en onze [illegible] te vreden schenen; maar ik verzoek, daarop te mogen antwoorden, dat die een groot doel hadden: 1°, het overbrengen van de regten van den mensch; 2°.), het ontlasten van het overtollig bedrag in kontanten, daar wij mede bezwaard waren."

En verder:

„ Had Z. Ed. (de heer *Fontan* namelijk) mij [illegible] zoude geadviseerd hebben, om verzoek te doen, om naar Java te mogen gaan: dáár is het klimaat heerlijk en alles is dáár gunstig, om een drie dubbeld edel doel te kunnen bereiken: 1e.), door de Javanen bekend te maken met de principes van het repretentatief systema, 2e.), door aldaar het fransch als eene nieuwe nationale taal in te voeren, en, 3e.), door de Javanen te onderrigten en bekend te maken met het regt van petitie, hetwelk zeker ten gevolge zoude hebben, dat alle politieke grieven en dus ook de oorzaken van den oorlog, en de oorlog zelve, binnen zeer korten tijd zouden ophouden en geëindigd zijn."

Van den 1sten December.

Naar wij vernemen, heeft het Z. M. behaagd, den heer *H. Tromp*, administrateur voor 's Rijks uitgaven, op pensioen te stellen en dezen post op te dragen aan Jonkhr. *A. L. van Spengler.*

— De zaak van den heer *Fontan* is nog al niet afgeloopen. Gisteren, maandag, waren er, bij het scheiden der vergadering, nog 8 leden ingeschreven, welke heden het woord zullen voeren. Een der laatste sprekers in de zitting van zaturdag, de heer *Donker Curtius*, verwonderde zich, dat deze zaak, die slechts één enkel, tot nu toe hier te land van geene zeer gunstige zijde bekend, persoon betrof en daarenboven geheel in overeenkomst met het Nederlandsche Staatsregt was behandeld, zoo groote opspraak had verwekt. De geachte spreker meende, dat deze [illegible] alleen uit de onbegrijpelijke zucht van sommige leden te verklaren was, [illegible] een wezenlijk genoegen van maken, om aan de regering grief op grief te laste te leggen.

Wij hangen volkomen ons zegel hier aan en voegen er bij, dat wij aan deze zucht te danken hebben, dat de achtbare vergadering nu reeds vier dagen, (gesteld, dat deze deliberatien heden afloopen,) gedelibereerd heeft of zij over de aanklagt van den *Fontan* delibereren zal al of niet.

's GRAVENHAGE, — 30 November.

De heer *T. C.* graaf *van Heerdt tot den Eversberg* is door Z. M. benoemd tot opperhofmaarschalk, in plaats van wijlen den baron *C. V. van Boetselaar*. De [illegible] van opperstalmeester, tot hiertoe door den graaf *van Heerdt* bekleed, is aan den baron *Duchatel*, kolonel der kurassiers no. 3, opgedragen.

— Gedurende de ziekte van den thans overleden heer *Claessens-Morris*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van wege Zuid-Braband, heeft Z. M. de grootste deelneming aan den toestand van den afgevaardigde betoond, en heeft, na deszelfs overlijden, een koninklijk jagt aangeboden tot vervoering van het lijk.

— Men verneemt, dat Z. M. aan den heer *Brugmans*, op deszelfs verzoek, ontslag verleend heeft van den eed, door hem, als lid van de Tweede Kamer, in handen van den koning afgelegd.

— De Staten van Holland zijn, tegen den 4den December, te Haarlem bijeen geroepen, om de leden te benoemen, die, van wege deze provincie, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontbreken.

Dagblad van 's Gravenhage.

G R O O T - B R I T T A N N I E.

LONDEN, — 25 November.

Het gerucht heeft zich heden ter beurze verspreid, dat er tegenwoordig eene geringe negotiatie onder den persoonlijken waarborg des keizers van Brazilie geschiedt, en dat het beloop daarvan tot de handhaving der regten zijner dochter op de portugesche troon zou worden aangewend.

— Men had gedacht, dat de emancipatie der Iersche katholieken rust en vrede in Ierland zou ten gevolge gehad hebben; maar men heeft zich bedrogen. Het plunderen, brandstichten en moorden is heviger dan ooit. *The Limerick Chronicle* bevat eene geheele lijst der geweldadigheden, welke onlangs weder aldaar gepleegd zijn. Onder anderen is, in de gemeente Knusboy, de zoon van *John O' Donnel* uit zijn vaders huis gesleept en deerlijk geslagen geworden, waarna de schelmen hem, na hem naakt te hebben uitgekleed, met een touw den huid hebben afgestroopt, tot dat hij, na eenige ogenblikken, niet meer dan eene massa van lappen vleesch opleverde.

F R A N K R Y K.

PARIJS, — 28 November.

De *Moniteur* logenstraft, volgens eenen brief des ridders *Barbosa* alle de geruchten, welke, wegens de erkenning van dom *Miguel* door den paus, door de dagbladen medegedeeld zijn geworden. De nuncius van Z. Heil. heeft in last, om de noodige betrekkingen, welke tusschen Portugal en den Kerkelijken Staat moeten bestaan, gaande te houden.

Even zoo logenstraft het ministerieel avondblad heden alle geruchten wegens de afschaffing van het chatter en wegens alle andere groote maatregelen van staat *(Coups d' état)*, welke, volgens gezegd blad, bij eenen regelmatigen staat van zaken, gelijk de tegenwoordige, volstrekt onnoodig zijn.

— De eigenaars van *le Journal de Commerce* en van *le Courier Français* zijn, uit hoofde van het eerst het *Bretonsche verbond* tot weigering der belastingen publiek gemaakt en met hunne aanmerkingen verrijkt te hebben, door de regtbank van correctionele policie, tot de gevangenisstraf van eene maand, in 500 francs boeten en in de kosten verwezen.

— Alhier zijn brieven van Madrid van den 19den November aangekomen, welke melden, dat het groote vraagstuk der amnestie eindelijk gunstig beslist is. Zie hier, naar men verzekert, de van die gewigtige akte uitgesloten personen: 1e. De opperhoofden van den opstand op het eiland Leon; 2e. die, welke, op den 7den Maart 1820, te Madrid, den koning genoodzaakt hebben, om de constitutie te bezweren, en, 3e. die, welke, in de vergadering der Cortes te Sevilie, de afstelling des konings voorgesteld en dat voorstel verdedigd hebben.

Te BREDA, bij BROESE en Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.